

2017-03-21

Kunskaper, färdigheter och kompetenser för yrkeshögskoleexamen med inriktning stödpedagog (inom funktionshinderområdet)

Omfattning

Yrkeshögskoleexamen med inriktning stödpedagog (inom funktionshinderområdet) uppnås efter att den studerande har fullgjort kursfordringar som omfattar 200 yrkeshögskolepoäng med lägst betyg godkänt inom samtliga kurser

Mål

För yrkeshögskoleexamen med inriktning stödpedagog ska den studerande visa sådana kunskaper, färdigheter och kompetenser som krävs av arbetslivet för att den studerande ska kunna arbeta som stödpedagog.

Kunskaper

För yrkeshögskoleexamen med inriktning stödpedagog ska utbildningen ge den studerande fördjupade kunskaper om:

- intellektuella funktionsnedsättningar och dess orsaker, konsekvenser och bemötande
- neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och dess orsaker, konsekvenser och bemötande
- psykiska funktionsnedsättningar dess orsaker, konsekvenser och bemötande
- kommunikation utifrån olika aspekter med fokus på alternativ och kompletterande kommunikation
- professionellt förhållningssätt som stödjer den enskildes självbestämmande och leder till delaktighet
- teoretiska perspektiv på människans utveckling
- samband mellan hälsa och levnadsvanor samt hur goda levnadsvanor kan främjas
- olika kulturer och dess betydelse för individer och möten mellan människor
- pedagogiska metoder och modeller som bidrar till ökad livskvalitet genom individanpassat stöd till personer med kognitiv funktionsnedsättning
- olika myndigheters uppdrag och roller
- metoder och modeller för samarbete och teamarbete runt den enskilde
- aktuell lagstiftning och förordningar inom området
- social dokumentation
- uppföljning, verksamhetsutveckling och förbättringsområden inom yrkesområdet
- evidensbaserat arbetssätt

Färdigheter

För yrkeshögskoleexamen med inriktning stödpedagog ska utbildningen ge den studerande färdigheter i att:

- självständigt möta människor med funktionsnedsättning med respekt, integritet och kunna tillämpa alternativ kommunikation där behov finns
- möta ökade krav på social dokumentation för säkerställande av kvalitet i verksamheten
- arbeta målstyrt med individuella genomförandeplaner och andra förekommande planer för att säkerställa kvaliteten
- arbeta för att utveckla verksamheten
- välja och tillämpa olika pedagogiska metoder
- vägleda kollegor och analysera processer för att bedöma behov av pedagogisk och kollegial handledning
- uppmärksamma problem/utvecklingsområden och beskriva behov av kvalitetsutveckling för en verksamhet
- främja dialog mellan den enskilde, dennes nätverk och personal genom pedagogiskt förhållningssätt
- omvärldsbevaka och tillvarata evidensbaserad kunskap inom området
- använda evidensbaserad kunskap vid kvalitetsutveckling i verksamheten

Kompetenser

För yrkeshögskoleexamen med inriktning stödpedagog ska utbildningen ge den studerande kompetenser för att:

- koordinera och samarbeta med alla delar av den enskildes nätverk såsom t ex anhöriga, god man, förvaltare, skola, arbetsplats, försäkringskassa, sjukvård och övrig socialtjänst
- stödja och vägleda kollegor i pedagogiska metoder
- dokumentera det vardagsnära arbetet
- vara delaktig i och kunna driva utvecklingsarbete i verksamheten
- aktivt arbeta för att det pedagogiska arbetssättet utvecklas i verksamheten
- stärka att den enskildes självbestämmande och delaktighet respekteras
- reflektera över grupprocesser och värdera den egna förmågan att vägleda andra
- självständigt tillägna sig ytterligare kunskaper och färdigheter för kontinuerligt lärande och professionell utveckling inom arbetsområdet

Målen med kurserna för utbildning inom yrkeshögskolan med inriktning stödpedagog

Socialt arbete, lagstiftning och organisation

15 yrkeshögskolepoäng

Kursbeskrivning

Kursen ska ge kunskaper om socialt arbete som yrkesområde och samhällets stöd till individer med funktionsnedsättning och ge förståelse för hur socialt arbete utvecklats ur ett historiskt perspektiv. Den studerande ska även ges kunskaper om sin egen och andra professioner inom verksamhetsfältet socialt arbete. Vidare ska kursen ge förståelse i Socialtjänstlagens (SoL) och Lagen om stöd och service för vissa funktionsnedsatta (LSS) värdegrund, FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt barnkonventionen. SoL's och LSS's värdegrund vilar på delaktighet, inflytande, självbestämmande, kontinuitet och trygghet. Kursen ska ge kunskaper i lagar och föreskrifter inom verksamhetsområdet, SoL, LSS, Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Lex Sarah, Lex Maria, Offentlighet- och sekretesslagen och Kommunallagen. Lagar, konventioner och föreskrifter ska ha sin utgångspunkt utifrån intentionerna i SoL's och LSS's värdegrund. Kursen ska även belysa olika organisationsteorier och ge en förståelse för hur en kommun är organiserad och styrs. Därutöver ge kunskaper om arbetsmiljö och den anställdas ansvar; vad innebär uppdraget på en arbetsplats och den anställdes funktion/ansvar i organisationen/arbetsgruppen.

Mål som den studerande ska uppnå efter avslutad kurs.

Den studerande ska ha kunskap

- om yrkesområdet och samhällets stöd
- om FN konventionen för barn och personer med funktionsnedsättning
- på fördjupad nivå om SoL's och LSS's värdegrund
- om olika professioner som kan vara aktuella för den enskildes stöd
- om olika begrepp inom socialt arbete
- lagar och föreskrifter inom området
- om olika organisationsteorier
- systemteorier och grupprocesser

Den studerande ska ha färdigheter i att

- möta människor i behov av stöd

- arbeta aktivt med värdegrundsarbete
- tillämpa sina kunskaper i vardagsarbetet
- agera utifrån lagar och föreskrifter i sitt arbete och i sin yrkesroll
- hantera frågor kring organisation, grupprocesser och vägledning

Den studerande ska ha kompetens att

- tillämpa för yrket relevanta teorier inom socialt och stödpedagogiskt arbete
- bidra till den enskildes självbestämmande och delaktighet
- samarbeta med andra yrkesprofessioner för att optimera insatserna för den enskilde
- tillämpa lagar och föreskrifter i vardagsarbete
- bidra till arbetsmiljöarbete på arbetsplatsen

Fördjupade kunskaper om olika funktionsnedsättningar och dess konsekvenser

30 yrkeshögskolepoäng

Kursbeskrivning

Kursen ska ge fördjupad kunskap om intellektuella funktionsnedsättningar, autismspektrumtillstånd, förvärvade hjärnskador, samt fysiska och psykiska funktionsnedsättningar och dess konsekvenser i vardagen. Vidare ger kursen kunskaper om vad det innebär att ha kognitiva, exekutiva, sociala och kommunikativa svårigheter ur ett individ- och grupperspektiv. Kursen ska även ge fördjupad förståelse för hur intellektuella och personliga egenskaper samt social situation, uppväxt och samhällsstrukturer påverkar individens förmåga att vara självständig och delaktig.

Mål som den studerande ska uppnå efter avslutad kurs.

Den studerande ska ha kunskap om

- kognitiva funktionsnedsättningar, autismspektrum tillstånd och dess konsekvenser i vardagen på fördjupad nivå
- fördjupad kunskap om intellektuell funktionsnedsättning och vad olika utvecklingsnivåer ger för konsekvenser
- förvärvade hjärnskador och dess konsekvenser i vardagen
- psykisk ohälsa och fördjupad kunskap om psykiska funktionsnedsättningar
- kognitiva, exekutiva, sociala och kommunikativa svårigheter både på individ- och grupp nivå
- hur samspelet mellan sociala förutsättningar, uppväxt och samhällets strukturer påverkar individens möjligheter till självständighet och delaktighet

Den studerande ska färdigheter i att

- bemöta personer med funktionsnedsättning respektfullt och bevara den enskildes integritet och kunna reflektera kritiskt gällande sitt eget bemötande
- kommunicera med personer utifrån individens funktionsnedsättning/ar

Den studerande ska ha kompetens att

- stärka den enskildes självbestämmande och integritet

- underlätta för den enskilde individen i dennes vardag
- genom stödinsatser bidra till ökade förutsättningar för den enskildes möjligheter till delaktighet i samhället och i sitt eget liv

Människan i utveckling - hälsa, livsstil, mångfald utifrån ett etiskt förhållningssätt

25 yrkeshögskolepoäng

Kursbeskrivning

Kursen ger kunskaper om människans utveckling och hur stödet till en individ kan anpassas och förändras beroende på de olika faser i livet som individen går igenom. Från barnaåren, då barnet blir en socialiserad individ, tonårsperioden som ofta är omvälvande då frågor om identitet och sexualitet är i fokus, till vuxenlivet, då förändringar ofta sker både i personlig utveckling och vid livskriser. För en åldrande person kan sjukdomar tillkomma som gör att stödet kan behöva förändras.

Kursen ger förståelse för människans livsstil och den studerande utvecklar sin förmåga att samarbeta med anhöriga och nätverk kring personen. Den studerande ges kunskaper om hur mångfald påverkar samhället, grupper och individer för att därigenom främja integritet och delaktighet. Kursen ger kunskaper om den enskilde utifrån ett salutogent förhållningssätt med betoning på att möjliggöra känsla av sammanhang ”KASAM” för att befrämja meningsfullhet och hälsa för den enskilde.

Kurser ger också förmåga att identifiera, reflektera kring och analysera etiska dilemman. Den studerande ska få insikt om makt och beroende i olika sammanhang och få fördjupad förståelse för hur kulturella, psykosociala och ekonomiska faktorer kan påverka föreställningen om livskvalitet och människovärde. Den studerande ska utveckla sin kompetens att hantera problem i förhållande till den enskildes rättigheter, självbestämmande och integritet. Få kunskap och insikt om att bedöma den enskildes situation utifrån dennes nätverks perspektiv. Få färdigheter att belysa olika perspektiv utifrån problemområden som kan uppstå för den enskilde som påverkar upplevelse av hälsa och psykiskt välbefinnande, som t ex normkritik, utsatthet, övergrepp, missbruk, självskadebeteende med flera.

Mål som den studerande ska uppnå efter avslutad kurs

Den studerande ska ha kunskap om

- människans utveckling fysiskt, psykiskt och socialt samt olika faser i livet
- mångfald och integration ur individ-, grupp- och samhällsperspektiv
- kulturens betydelse för individens utveckling i ett livsperspektiv
- salutogent förhållningssätt i arbetet
- lösningsriktat arbetssätt
- hälsa och livsstil ur individ-, grupp- och samhällsperspektiv
- betydelsen av individens olika sociala nätverk
- våld i nära relationer
- etiska teorier, modeller och begrepp
- teorier kring makt och beroende
- förhållningssätt som stödjer den enskildes rättigheter såsom självbestämmande och delaktighet

Den studerande ska ha färdigheter i att

- stödja individer i olika utvecklingsskeden och faser i livet
- arbeta salutogent och lösningsinriktat
- samarbeta med anhöriga och individens nätverk
- medverka till ökad integritet och delaktighet
- att möta människor från olika kulturer med andra värderingar än de egna
- identifiera och analysera etiska dilemman utifrån sin yrkesroll
- uppmärksamma om det föreligger våld i nära relationer
- uppmärksamma förhållanden i makt och beroendestrukturer i den enskildes vardag
- med ett etiskt förhållningssätt hantera problem kring självbestämmande, integritet och delaktighet
- se på den enskilde utifrån en helhetssyn

Den studerande ska ha kompetens att

- anpassa sitt arbetssätt till individens utvecklingsnivå
- utveckla ett salutogent och lösningsinriktat arbetssätt på arbetsplatsen
- bidra till en gott samarbete mellan den enskilde, anhöriga, närstående och personal
- bidra till att lyfta och uppmärksamma området våld i nära relationer
- bidra till ökad delaktighet och integration för målgruppen
- bidra till att skapa förståelse för kulturella skillnader i värderingar
- tillämpa teoretiska resonemang på vardagsdilemman
- stödja den enskilde och stärka hans/hennes integritet, delaktighet och självbestämmande utifrån sin beroendeställning
- utifrån arbetsgruppens olika kompetenser reflektera kring etiskt förhållningssätt
- utifrån de personer som omger den enskilde såsom, anhöriga, närstående, god man med flera belysa och ta hänsyn till olika perspektiv

Kommunikation, välfärdsteknik och kognitivt stöd

35 yrkeshögskolepoäng

Kursbeskrivning

Kursen ger fördjupade kunskaper och förståelse i att kommunikation och samspel är en förutsättning för delaktighet, inflytande och självbestämmande. Avsaknad av möjlighet att kommunicera kan skapa frustration, ilska, passivitet, psykisk ohälsa hos den enskilde. Den studerande får kunskaper om alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) samt samtalsmetoder. Tillsammans bidrar dessa verktyg med tydliggörande arbetssätt till att vardagen blir begriplig och hanterlig och ger den enskilde ökad möjlighet till självbestämmande och egen makt. Vidare ger kursen kunskaper om digitaliseringens möjligheter och utmaningar. Kursen ger kunskaper om modern digital teknik i vardagen i syfte att öka delaktighet, inflytande och självständighet för den enskilde.

Mål som den studerande ska uppnå efter avslutad kurs.

Den studerande ska ha kunskap om

- kommunikation samt alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) på fördjupad nivå
- olika samtalsmetoder, t ex motiverande samtals teknik och coachande samtal med flera.
- kommunikationsstöd och tekniska kommunikationshjälpmedel
- digitala verktyg inom stöd, vård och omsorg
- hur digital teknik kan underlätta vid kognitiva funktionsnedsättningar, t ex tekniska hjälpmedel, mobiltelefoner och datoranpassningar
- hur standardvaror inom informations- och kommunikationsteknik kan anpassas för individer med olika funktionsnedsättningar

Den studerande ska ha färdigheter i att

- kommunicera med människor med olika former av stöd
- använda alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) i vardagen
- använda kommunikationshjälpmedel för att underlätta individens möjligheter till självbestämmande och delaktighet
- vägleda enskilda i användning av informations- och kommunikationsteknik och digitala hjälpmedel i vardagen som kan underlätta för personer med kognitiva funktionsnedsättningar
- använda modern digital teknik vid kommunikation och övervakning/observation inom stöd, vård och omsorg

Den studerande ska ha kompetens att

- tillämpa metoder, använda hjälpmedel samt förvärvade kunskaper för att underlätta kommunikation med personer i sitt arbete
- vägleda medarbetare i kommunikationsstöd och alternativ och kompletterande kommunikation (AKK)
- utveckla arbetssätt med hjälp av informations- och kommunikationsteknik och digitala hjälpmedel för att underlätta för den enskilde i vardagen
- implementera ny teknik på arbetsplatsen
- vägleda kollegor i informations- och kommunikationsteknik för att underlätta för den enskilde i vardagen

Dokumentation och kvalitetssäkring

15 yrkeshögskolepoäng

Kursbeskrivning

Kursen ska ge fördjupade kunskaper om hur man arbetar utifrån beställning, uppdrag och genomförande, där genomförandeplanen ska löpa som en röd tråd i insatsen. Den studerande ska få kunskaper att sätta upp mål, genomföra och följa upp utifrån den enskildes förutsättningar till delaktighet och inflytande för att uppnå största möjliga självbestämmande. Få kunskap om betydelsen av att det går att utläsa utveckling och förändring hos den enskilde i den löpande dokumentationen.

Dokumentationen är betydelsefull och avgörande i ett systematiskt kvalitetsarbete och ska utföras på ett rättssäkert sätt.

Mål som den studerande ska uppnå efter avslutad kurs.

Den studerande ska få kunskap om

- behovsbedömning, beslutsprocess och genomförandeplan
- vikten av att dokumentera mål, genomförande, uppföljning och utvärdering av insatser som ett led i kvalitetssäkring
- sekretesslagstiftningen och krav på rättssäker dokumentation
- om individens behov i centrum (IBIC)

Den studerande ska ha färdigheter i att

- arbeta utifrån beslut och bistånd
- utforma en genomförandeplan som bygger på den enskildes delaktighet
- sätta mål, följa upp och utvärdera insatser för den enskilde
- att arbeta utifrån att individens behov står i centrum

Den studerande ska ha kompetens att

- involvera den enskilde i genomförandeplanen och i den sociala dokumentationen
- vägleda och stödja kollegor i social dokumentation på arbetsplatsen
- samarbeta med handläggare, god man/förvaltare, anhöriga och övrigt nätverk i genomförandet av insatsen
- ha ansvar för de enskildas sociala dokumentation på sin arbetsplats
- förmedla kunskap om att arbeta utifrån individens behov i centrum

Pedagogiska teorier, metoder och arbetssätt

35 yrkeshögskolepoäng

Kursbeskrivning

Kursen ska ge kunskaper om pedagogiska teorier, metoder och pedagogiskt arbetssätt och redskap för att utveckla arbetssätt och därmed påvisa förbättringsmöjligheter för verksamheten. Den studerande ska också få kunskaper om senaste rönen inom området och vidare få förståelse för vikten av ett individuellt anpassat arbetssätt, samt kunna reflektera över sitt eget och arbetsgruppens arbete kring enskilda individer. Betoningen ligger på systematiskt arbetssätt, analys och kartläggning med fokus på kommunikation och att göra vardagen begriplig genom en anpassad miljö för den enskilde, där den studerande ska lära sig att möta individer på ett sätt som inte ökar affekten. Den studerande ska få kunskap om yrkesrollens och teamarbetets betydelse för den enskildes utveckling ur ett pedagogiskt perspektiv.

Kursen ger också kompetens i ett vägledande arbetssätt och förmåga att tillämpa och stödja ett pedagogiskt förhållningssätt på individ-, grupp- och organisationsnivå i syfte att utveckla ett lärande och engagerande arbetsklimat. Den studerande ska få kunskaper om hur stödpedagogen kan vara ett stöd på arbetsplatsen i att implementera, följa upp och individanpassa de metoder och arbetssätt i vardagsarbetet som verksamheten/organisationen beslutat om.

Mål som den studerande ska uppnå efter avslutad kurs

Den studerande ska ha kunskap om

- pedagogiska teorier, arbetssätt och metoder inom stödpedagogiskt arbete
- senaste rönen inom socialpedagogik och annan adekvat forskning
- individuellt anpassat arbetssätt
- handledningsteorier och metoder
- pedagogiskt förhållningssätt i arbetet på individ-, grupp- och organisationsnivå
- lärande organisationer och hur man utvecklar sådana

Den studerande ska ha färdigheter i att

- välja och tillämpa pedagogiska arbetssätt och metoder
- utveckla sitt arbetssätt och bidra till förbättringsarbete inom verksamheten
- individanpassa metoder och arbetssätt med betoning på kommunikation och en begriplig vardag för den enskilde
- arbeta med ett pedagogiskt förhållningssätt på såväl individ- som gruppnivå
- utveckla ett lärande, engagerande och utvecklande arbetsklimat

Den studerande ska ha kompetens att

- utföra socialpedagogiska insatser
- reflektera över sitt och arbetslagets arbetsmetoder
- reflektera över och utveckla ett individuellt anpassat arbetssätt
- vägleda kollegor i pedagogiskt förhållningssätt
- ansvara för implementering av individanpassade metoder och arbetssätt på arbetsplatsen
- utveckla ett lärande, engagerande och utvecklande arbetsklimat

Examensarbete

15 yrkeshögskolepoäng

Kursbeskrivning

Syftet med examensarbetet är att den studerande väljer ett projekt för att få tillfälle att fördjupa sig inom något område som har behandlats under utbildningens gång. Syftet är också att examensarbetet ska bygga på en vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet för att förbereda den studerande för fortsatt lärande efter examen som stödpedagog.

Kursen skall ge grundläggande kunskaper i att självständigt formulera en frågeställning, samt söka och sammanställa relevanta källor som har koppling till frågeställning och bakgrundsbeskrivning. Ge kunskaper om utvecklingsarbete utifrån ett evidensbaserat arbetssätt och om forskningens betydelse för utvecklingsarbete.

Vidare ge fördjupade kunskaper inom delar av ämnesstudiernas huvudområden. Dessutom ska kursen ge insikt om behov av ytterligare kunskaper och färdigheter för vidare lärande.

Mål som den studerande ska uppnå efter avslutad kurs

Den studerande ska ha kunskap om

- att kunna formulera en avgränsad och tydlig frågeställning inom yrkesområdet

- vikten av fördjupade kunskaper inom vald del av yrkesområdet
- de olika stegen i implementering av ny kunskap vid förbättringsarbete
- att implementera och driva förbättringsarbete inom ett avgränsat område
- driva utvecklingsarbete utifrån ett evidensbaserat arbetssätt

Den studerande ska ha färdigheter i att

- bearbeta, värdera, sammanställa och redovisa material och information med korrekt terminologi
- följa en mall för en skriftlig rapport samt använda modern teknik för muntlig och skriftlig presentation
- vidareförmedla kunskap till andra genom skriftlig och muntlig redovisning

Den studerande ska ha kompetens att

- självständigt kunna identifiera ett problemområde med relevans och tydlig koppling till yrkesområdet för yrkesutövningen, genom val av ämne som bygger på tidigare kurser
- visa fördjupade kunskaper inom delar av ämnesstudiernas huvudområde för att därigenom bidra till kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet
- kritiskt granska ett arbete på ett konstruktivt sätt
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap inom valda problemområdet
- kunna sammanställa, värdera och använda relevanta källor och tidigare resultat som har koppling till frågeställningen och bakgrundsbeskrivning, samt slutföra avgränsat projekt
- kunna analysera och dra slutsatser av resultatet och göra jämförelser med tidigare resultat och inlästa källor
- opponera på andras och försvara sitt eget examensarbete
- kunna ge konstruktiv feedback till andra studerandes examensarbete
- inhämta och granska teorier, metoder och ny forskning inom sitt yrkesområde

Lärande i arbete - LIA

30 yrkeshögskolepoäng

Kursbeskrivning

Den studerande skall aktivt delta i det vardagliga arbetet på LIA-platsen och ges möjlighet att tillämpa nyvunna kunskaper samt reflektera och analysera sitt arbete. Den studerande ska ges grundläggande kunskaper och erfarenheter av yrket som stödpedagog. Kursen ska ge de teoretiska delarna i utbildningen en praktisk tillämpning. Den studerande ska tillägna sig kunskaper för hur det pedagogiska arbetet är utformat och lära sig att tillämpa olika metoder och arbetssätt utifrån ett individuellt bemötande och förhållningssätt. Den studerande ska utveckla färdigheter och verktyg för att observera och analysera. Vidare söka relevant litteratur och forskning kring ämnen som uppkommer på LIA platsen.

Kursens olika moment

- praktiskt arbete och vardagstöd
- självständighet och delaktighet
- etiskt förhållningssätt
- samtalsmetoder
- pedagogiska metoder
- social dokumentation på rättssäkert sätt
- brukarinflytande
- anhörigstöd
- utvecklingsarbete på arbetsplatsen utifrån ett evidensbaserat arbetssätt
- kommunikation och alternativ kompletterande kommunikation (AKK)

Mål som den studerande ska uppnå efter avslutad kurs

Den studerande ska ha kunskap om

- praktiskt arbete och vardagsstöd
- hur man i praktiken bidrar till brukarinflytande, självständighet och delaktighet
- kommunikation inklusive alternativ kompletterande kommunikation (AKK) i det vardagsnära arbetet
- användandet av samtalsmetoder och pedagogiska metoder
- social dokumentation på LIA platsen

Den studerande ska ha färdigheter i att

- möta individer och grupper och anpassa sitt bemötande och förhållningssätt till individ och situation
- stödja individer till ett självständigt liv och befrämja delaktighet
- dokumentera händelser i arbetet

Den studerande ska ha kompetens att

- initiera utvecklingsarbete på sin arbetsplats
- reflektera och analysera arbetssätt och metoder inom sin yrkeskompetens
- tillämpa metoder och evidensbaserat arbetssätt i vardagen
- samverka med anhöriga och nätverk runt den enskilde
- planera, genomföra och utvärdera pedagogiska metoder runt den enskilde
- vägleda kollegor i individuellt förhållningssätt

Särskilda förkunskaper som krävs för att kunna tillgodogöra sig utbildningen och det utbildningsområde utbildningen förbereder för

Yrkesexamen från Vård- och omsorgsprogrammet, Barn- och fritidsprogrammets sociala inriktning yrkesutgång funktionshinder, eller motsvarandeyrkesutbildning inom vuxenutbildningen med en omfattning på 1500 poäng, tidigare utbildningar med motsvarande innehåll ex Omvårdnadsprogrammet, Barn- och fritidsprogrammet, tidigare specialkurser GPU, PPU samt minst ett års yrkeserfarenhet inom området stöd till personer med funktionsnedsättning.